

آنچه گذشت

Infinite alternating groups as finitary linear groups.

امیر رهنمای برقی، دانشگاه تربیت مدرس،

Some results in table algebras.

زهرة مستقیم، دانشگاه تهران،

Character table of $Aut(GL_7(2))$.

علی ایرانمنش، دانشگاه تربیت مدرس،

Unipotent characters of $Aut(GL_n(q))$.

Table algebras.

زهرة مستقیم، دانشگاه تهران،

Conjugacy classes in $Aut(GL_n(q))$.

علی ایرانمنش، دانشگاه تربیت مدرس،

Conjugacy classes in $GL_n(q)$ and Fischer matrices.

بیزن دواز، دانشگاه تربیت مدرس،

The theory of P_ν -groups.

وحید دباغیان، دانشگاه تهران،

سخنرانیهای سمینار هفتگی هسته
تحقیقاتی نظریه گروهها
(مهر-آذر ۱۳۷۵)

بیزن دواز، دانشگاه تربیت مدرس،

Fuzzy H_ν -submodules.

وحید دباغیان، دانشگاه تهران،

Locally finite groups with abelian maximal subgroups.

امیر رهنمای برقی، دانشگاه تربیت مدرس،

اخباری از مرکز

مرکز بخشی از زندگی شخصی ایشان شده، چون ما گاهی شبها هم با هم در باره سیاستهای مرکز صحبت می‌کنیم. در شورای علمی ما که شورای بسیار سرزنده‌ای است و در آنجا مسائلی را نقد و بررسی می‌کنیم، ایشان همیشه چهره فعال داشته‌اند و این علاقه فراوان ایشان به بخش ریاضی مسلماً پشتیبان بسیار خوبی برای این بخش است. آقای دکتر خسروشاهی از جای خوبی آغاز می‌کنند، یعنی جایی که دکتر ذاکری پایه‌های بسیار خوبی را گذاشته‌اند.

یکی از موضوعاتی که در آن انتظار تحول و پیشرفت داریم موضوع دانشجویان دوره دکتراست. اینها اولین دانشجویانی هستند که در این مرکز دکتر می‌گیرند و خوشبختانه برای این دوره‌ها، چه در فیزیک و چه در ریاضی، دانشجویان بسیار مستعدی پذیرفته شده‌اند - من بعضی از آنها را از نزدیک می‌شناسم. یکی از مسؤلیتهای مهم بخشهای ریاضی و فیزیک ما همین است که این سری اول را به یک تجربه خوب و موفق تبدیل کنند. برای ما فارغ‌التحصیل شدن مهم نیست؛ باید دانشجویانی که اینجا دکتر می‌گیرند دانشجویان برانده‌ای باشند و تحقیقات مهمی انجام داده باشند - بعد هم ان شاء الله ادامه بدهند. دکتر گرفتن در مرکز ما باید از لحاظ کیفیت معادل باشد با یک کار بسیار خوب.

برای تصدی مشاغل مرکز توصیه کرده است - البته این روش شاید بتواند در مورد ریاست مرکز هم عمل شود، یعنی من آماده‌ام. این سیاست، سیاست «گردش» - مشاغل است. بد نیست که دلایل انتخاب این سیاست را بگویم. دلیل اول آن است که ما اصرار داشتیم تصدی مشاغل تحقیقاتی با کسانی باشد که به‌طور عملی در تحقیقات شاغل‌اند، و بدیهی است که کسی که دو سال وقت خودش را برای مدیریت بگذارد، کارهای تحقیقاتی علمی آسیب می‌بیند - البته من غالباً از محبت دوستان سوء استفاده کرده‌ام و همیشه خواسته‌ام کمی بیشتر بمانند. دلیل دوم این است که هر یک از دوستان در مدیریت گرایشها و ابتکارات خودشان را دارند، و این گردش امکان این را می‌دهد که سلاتق و گونه‌های مختلف مدیریتی بروز پیدا کند، و این برای تحرک و سرزنده بودن مرکز چیز خوبی است. بنا بر این، مدیریت بخشهای علمی ما دو سال یک بار گردش می‌کند، و ان شاء الله این گردشها تا ریاست بعدی در همه بخشها برقرار شود.

مبتهی بر همین نظر بوده که وقتی مدت مسؤلیت جناب دکتر ذاکری تمام شد چند ماهی تأمل کردیم و از برادر بزرگوارمان جناب آقای دکتر خسروشاهی، که خودشان از مؤسسان این مرکز هستند، تقاضا کردیم که برای دو سال آینده این زحمت را بپذیرند. ایشان همواره برای مرکز تلاش کرده‌اند؛ در واقع

معارفه و تودیع

مراسم معارفه رئیس جدید بخش ریاضی روز چهاردهم آبان در ساختمان نیاوران برگزار شد. در زیر سخنرانی دکتر محمدجواد لاریجانی، رئیس مرکز، می‌آید.

برای دو موضوع مهم در خدمتان هستیم - البته برای من موضوع سومی هم هست: زیارت دوستان و همکاران، که اهمیت زیادی دارد.

موضوع اول، قدردانی از تلاشهای برادر بسیار عزیز و فاضل و دانشمندمان جناب آقای دکتر ذاکری است در سمت معاونت بخش ریاضی، که در این مدت تحولات بسیار خوبی ایجاد کرده‌اند و به این بخش نظم بسیار خوبی داده‌اند. باید بگویم که هسته تحقیقاتی جبر را، در حالی که امکاناتمان کم و محدود بود، ایشان راه انداختند؛ خود با هسته همکاری بسیار خوبی داشتند، و همکاران بسیار خوبی را، بهترین محققان کشور را، در این بخش در مرکز جمع کردند. خبرهای خوبی از سفرهای تحقیقاتی اعضای این گروهها و از دانشجویان همکار آنها هست - شاید ۴ یا ۵ نفر از این دانشجویان رساله دکترایشان را تمام کرده‌اند و دیگران دارند تمام می‌کنند.

موضوع دوم، سیاستی است که شورای علمی

خوشبختانه وزارت فرهنگ و آموزش عالی قبول کرده که مرکز ما تبدیل به یک پژوهشگاه شود، با چهار پژوهشکده ریاضی، فیزیک نظری، سیستم‌های هوشمند، و علوم کامپیوتر. این مطابق استراتژی‌ای بود که ما قبلاً در شورای علمی در مورد آن بحث کرده بودیم که بخشهای تحقیقاتی مرکز هر کدام مستقل عمل کنند. تأیید نهایی ایجاد این پژوهشکده‌ها یک روال معمولی دارد که آقای دکتر شهشاهانی انجام می‌دهند، و دکتر خسروشاهی اکنون عملاً رئیس پژوهشکده ریاضی هستند. پژوهشکده‌ها، هم از لحاظ بودجه و هم از لحاظ مدیریت، ظرفیت بیشتری دارند.

مطلب دیگر اینکه ما باید به استاد محوری معروف باشیم: در مرکز ما کسی که عالم است علی‌الاصول باید جواز ورود به همه کارها را داشته باشد و لازم نیست چیز دیگری را بررسی کنیم: صرف عالم بودن، به شرط انجام کار، برای ما شرط ورود است. این منطق تا کنون منطقی پایه مرکز ما بوده و ادامه هم خواهد داشت. من از درگاه خداوند متعال می‌خواهم که با تلاشهای همگی شما، در سالهای آینده این مرکز به یک مرکز بالنده‌تری تبدیل شود و جامعه علمی گسترش پیدا کند و شاهد دستاوردهای علمی بیشتری باشیم. همین امروز هم بدون تبلیغات - خدمات مرکز ما چیز بدی نبوده است.

یکی از رسالتهای ما این است که زمینه رشد رشته‌هایی از علوم را که در دانشگاههای ما متداول نیستند ایجاد کنیم؛ وقتی این رشته‌ها رشد کردند و به دانشگاهها سرریز کردند، مسؤلیت ما تقریباً تمام شده است، و آنگاه می‌رویم سراغ یک موضوع جدیدتر. این کار را ما در بعضی از حوزه‌ها انجام داده‌ایم، مثلاً در فیزیک پلاسما و منطق ریاضی. این مسؤلیت همواره ادامه دارد: رشته‌هایی از علوم ریاضی وجود دارند که هم کاربرد دارند و هم سرزنده‌اند، و اینها در دانشگاههای ما خیلی

متداول نیستند؛ ما باید تغییر و تحولی در آنها ایجاد کنیم.

در مرکز ما پروژه‌هایی که انجام می‌شود باید ارزیابی شود؛ در مرکز ما «ارزیابی» کلمه خیلی مقدسی است. ضمن اینکه همه ما با هم رفیق و دوست و صمیمی هستیم، در

ارزیابی کارهای یکدیگر هیچ‌گونه تعارفی نداریم. این خصلت در حوزه‌های علمیه هم هست: علمای ما وقتی با هم مباحثه علمی می‌کنند گاهی با نعلین همدیگر را می‌زنند، ولی وقتی از جلسه بیرون آمدند در چند ثانیه با هم دوست و رفیق می‌شوند. حالا من نمی‌گویم ما به هم فحش دهیم - روشهای غیرخشن تری هم هست - ولی حتماً باید بین ارزیابی علمی و دوستی و رودربایستی را مرزبندی کنیم. باید در مرکز متداول شود که هر کس نظری داشت بلافاصله عرضه کند و دیگران بریزند سرش و نقدش کنند؛ اگر خوب بود، دنبالش را می‌گیرند و خودشان هم به آن می‌پیوندند، و اگر هم بد بود، به صورت آشکار نقضش می‌کنند. ایجاد این فضا بسیار ضروری است.

نگه داشتن ترافیک علمی مرکز امر بسیار مهمی است. در مورد دانشمندان مختلفی که به مرکز ما می‌آیند، من همیشه ایرانی‌ها را ترجیح داده‌ام، ولی طبیعتاً دنیای علم به ملیت ربطی ندارد و ما می‌توانیم شرایط مختلف را تسهیل کنیم تا دانشمندان مختلف مدام در مرکز ما حضور داشته باشند. وجود دانشمندان مختلف مرکز ما را قوام می‌بخشد، یعنی ما از دایره بسته خارج می‌شویم؛ افرادی می‌آیند و می‌روند، و ما نواقصی را که وجود دارد رفع می‌کنیم.

می‌خواهم بازگردم به مسأله دانشجویانی که برای دوره دکترا گرفته‌ایم. این مسأله برای ما اهمیت بسیار زیادی دارد، یعنی اینها باید سرپرستی بشوند و اموراتشان به‌راحتی بگذرد. اگر این تعداد

کمی دانشجویی که داریم در سختی باشند، این یعنی اینکه ما خیلی بی‌عرضه هستیم که نتوانسته‌ایم از ۷ یا ۸ دانشجو نگهداری کنیم و مشکلاتشان - مشکلات علمی و غیرعلمی - را حل کنیم.

من صحبت‌م طولانی شد. بیش از این مزاحم وقتتان نمی‌شوم. هدیه ناقابلی هم برای قدردانی‌ای بسیار جزئی از زحمات آقای دکتر ذاکری داریم که یادگاری است از طرف دوستان مرکز؛ امیدواریم ایشان همیشه پای ثابت تحقیقات در مرکز باشند.

میهمان مرکز

یوگنی پلی‌یوتین

پروفسور یوگنی پلی‌یوتین استاد دانشگاه ایالتی نووسیبیرسک روسیه از آبان امسال میهمان مرکز است و برای دانشجویان دوره دکترا منطبق ریاضی مرکز مباحثی در نظریه مدلها و نظریه مجموعه‌ها تدریس می‌کند. پلی‌یوتین سمینار پیشرفته‌ای هم در نظریه پایداری برگزار می‌کند.

پلی‌یوتین در سپتامبر ۱۹۴۵ در شهر خابارفسک در روسیه متولد شده است و در ۱۹۷۳ از دانشگاه ایالتی نووسیبیرسک شوریی دکترا گرفته است. او از همان سال تا کنون در انستیتوی ریاضیات شاخه سیبری آکادمی علوم روسیه کار می‌کند. پروفسور پلی‌یوتین اکنون سرپرست آزمایشگاه دستگاههای جبری و نیز استاد گروه جبر و منطق ریاضی دانشگاه ایالتی نووسیبیرسک است.

موضوع عمده پژوهشهای پلی‌یوتین نظریه مدلها - به‌ویژه با گرایش جبری - است. او توانسته است توصیف کاملی از چندگوناهای و شبه‌چندگوناهای جازم به دست دهد و نیز تمام انواع ممکن توابع طیفی چندگوناهای و رده‌های هرن را مشخص کند.